

BESLISVOORSTEL RAAD BLARICUM

Besluitvormend orgaan

Gemeente Blaricum – Gemeenteraad

Gemeentecode

Blaricum

Onderwerp

Vaststellen Agrarische nota 2025.

Portefeuillehouder

Reijke, B.M. de

Openbaar

Ja

Korte inhoud

De huidige Agrarische nota is opgesteld in 2011 en was toe aan herziening. Daartoe is een nieuwe Agrarische nota, in het kader van de Omgevingswet als ondertitel "Omgevingsprogramma voor behoud en versterking van het agrarisch karakter", opgesteld. Het concept hiervan is voorgelegd aan de stakeholders en besproken in de raadscommissie op 4 februari jl. Naar aanleiding hiervan is de agrarische nota op een aantal onderdelen aangepast en ligt nu ter vaststelling voor.

Besluiten

De gemeenteraad besluit de agrarische nota 2025 vast te stellen.

Aanleiding voorstel

De Agrarische nota Blaricum is in 2011 vastgesteld. Inmiddels zijn we 13 jaar verder, is er in 2020 een nieuwe Strategische visie en een beleidsvisie recreatie en toerisme vastgesteld en zijn veel zaken uit de agrarische nota 2011 inmiddels uitgevoerd. Tevens leiden allerlei ontwikkelingen tot een behoefte aan actualisatie van de agrarische nota uit 2011. Daartoe is door de raad op 4 juni jl. een bestuursopdracht vastgesteld. Nu is een Agrarische nota opgesteld, die kan worden vastgesteld.

Doel

Dit Agrarisch Omgevingsprogramma (nota) 2025–2035 beschrijft de kernwaarden en maatregelen om het agrarische karakter van Blaricum te behouden.

Toelichting besluit (argumenten)

1.1 Doelstellingen en maatregelen

Dit omgevingsprogramma (voorheen nota) biedt een concrete visie op wat we willen en kunnen bereiken om het agrarische karakter in ons dorp te behouden. Het beschrijft welke kernwaarden en beleidsvelden hiervoor bepalend zijn en welke principes en sturende keuzes daarbij worden gehanteerd. Ook welke maatregelen hiervoor ingezet worden en de rol van de gemeente daarbij.

1.2 Breed draagvlak onder “stakeholders” wenselijk en bespreking ontwerpnota in raadscommissie

In de bestuursopdracht is aangegeven dat onze “stakeholders” zich in meerderheid moeten kunnen vinden in de opgestelde kaders en geformuleerde mogelijkheden en de Agrarische “nota” onderschrijven. Met stakeholders is overleg gevoerd en is hun om reacties gevraagd n.a.v. de ontwerpnota. Tijdens een informatieavond van de ASB is er contact geweest tussen college- en raadsleden en vertegenwoordigers van de ASB. Verder is de ontwerpnota ook opiniërend besproken in de raadscommissie op 4 februari jl. Naar aanleiding hiervan is de nota tekstueel op onderdelen nog iets aangepast en verder wordt in dit voorstel op enkele aspecten nader ingegaan. Niet alle stakeholders delen dezelfde mening over de toekomst van het agrarische karakter. Een meerderheid van de aangeslotenen kan zich vinden in de gepresenteerde kaders.

1.3 Principes, sturende (ruimtelijke-) keuzes en maatregelen

In de nota worden principes, keuzes en maatregelen benoemd, die cruciaal zijn om richting te geven aan het verwezenlijken van de visie en om het agrarisch karakter van Blaricum te behouden.

Bij 2 maatregelen is het relevant om die expliciet hier te benoemen als aandachtspunten, bij het vaststellen van deze nota:

1. Maatregel Omzetten agrarische bestemming naar woonbestemming (onder strikte voorwaarden)

Mede naar aanleiding van de bespreking in de raadscommissie is de formulering hiervan in de nota enigszins aangepast. Daarbij hoort de volgende toelichting/onderbouwing: één van de meest belangrijke sturingsmogelijkheden van de gemeente is het bestemmingsplan/omgevingsplan. De afgelopen jaren zijn veel bestemmingen omgezet van agrarisch naar wonen. In Blaricum rust nu nog op slechts 13 percelen een agrarische bestemming. Bij een woonbestemming heeft de gemeente geen invloed meer op de activiteiten die uitgevoerd kunnen worden. Gezien de woningprijzen in de gemeente Blaricum, is het reëel om aan te nemen dat een oude boerderij daarmee omgevormd wordt naar een dure woonvilla, welke niet beschikbaar is voor praktisch opgeleide personen die tijd en energie willen steken in agrarische nevenwerkzaamheden, deelname

aan de dag van het werkpaard of lid zijn van de vrijwillige brandweer. Het omzetten van een agrarische bestemming naar wonen beïnvloedt daarmee het karakter van de gemeente. Voor het behouden van het agrarische karakter in de gemeente is het daarom belangrijk agrarische bestemmingen zo veel mogelijk te behouden. Het omzetten van een agrarische bestemming naar een woonbestemming is een bevoegdheid van het college in het huidige bestemmingsplan, en dus geen verplichting. Van planschade is dus geen sprake, omdat er met het bestemmingsplan geen recht bestond tot wijziging. In de ontwerpnota was geformuleerd dat het omzetten van de bestemming niet mogelijk wordt gemaakt, dit is aangepast naar alleen onder strikte voorwaarden.

Met de komst van de Omgevingswet en straks het Omgevingsplan is wijzigingsbevoegdheid van rechtswege vervallen. Hiervoor in de plaats heeft de wetgever het college de bevoegdheid gegeven om via een buitenplanse omgevingsactiviteit (BOPA) om van het omgevingsplan af te wijken. Wij willen van deze mogelijkheid onder strikte voorwaarden gebruik blijven maken. Dat is vast te leggen in een anterieure overeenkomst die dan wordt gesloten tussen aanvrager en gemeente. Daarbij kan wel worden meegewerkt aan omzetting naar een woonbestemming, waarbij dan bijvoorbeeld sprake is van betaalbaar wonen en er toch ook nog, op beperkte schaal, agrarische (neven)activiteiten op het perceel plaatsvinden. De gebouwen / woningen moeten ook het agrarisch karakter cq. de uitstraling van de (voormalige) boerderij behouden. In de definitieve nota is de tekst hierop aangepast en wordt de deur dus op een (kleine) kier gezet om toch het omzetten van een agrarische bestemming naar een woonbestemming mogelijk te maken, maar dan bij wijze van hoge uitzondering, onder voorwaarden en met een anterieure overeenkomst.

2. Maatregelen behoud open agrarisch landschap: zie formulering in de nota

Dit is een expliciete uitspraak van de gemeenteraad ook om op te nemen in het Omgevingsplan. Met uitzondering van de besluiten ten aanzien van het uitgevoerde onderzoek naar woningbouwlocaties (o.a. de huidige RWZI locatie).

1.5 Mogelijkheden voor subsidie

In de nota wordt verder niet ingegaan op mogelijkheden voor subsidies/financiële impuls om initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan het behoud van het agrarisch karakter. De rol van de gemeente is, waar mogelijk, faciliterend en ondersteunend, maar primair beperkt tot de rol van toetser, vergunningverlener en handhaver van regelgeving. De gemeente heeft geen medewerker agrarische zaken. Gegeven de kosten/baten afweging is er niet voor gekozen om extra capaciteit hiervoor beschikbaar te maken.

Binnen het huidige beleid is wel ruimte voor de faciliterende, toetsende, vergunningverlenende rol. Desgevraagd wijzen we op bestaande subsidiemogelijkheden en regelingen die er zijn, zowel gemeentelijk als provinciaal. Het kan dan gaan om incidentele of structurele subsidies voor concrete initiatieven en activiteiten die bijdragen

aan cq. expliciet gericht zijn op behoud en versterking van het agrarisch karakter en daaraan verbonden kwaliteiten van het dorp en het (groene) landschap. Naar onze mening kan de ASB hierin ook zelf een actieve en stimulerende rol vervullen.

1.6 Samenwerking met en positie van de ASB

De Agrarische Stichting Blaricum (ASB) is een belangrijke partner in het behoud en de ontwikkeling van het agrarisch karakter van Blaricum. De ASB beheert eigendommen die destijds door de gemeente zijn overgedragen met het doel dit karakter te waarborgen, zoals vastgelegd in de akten van overdracht. Om deze samenwerking te behouden heeft de gemeente één bestuurszetel binnen de ASB, om gezamenlijk een koers te bepalen die bijdraagt aan het behoud én ontwikkeling van het agrarisch karakter. Daarnaast behoudt de gemeente haar instemmingsrecht bij voorgenomen verkoop van specifieke eigendommen door de ASB.

De ASB is een zelfstandige stichting met een eigen visie. Wij blijven in gesprek met de ASB. Ook voor de ASB is het belangrijk dat de gemeente zich uitspreekt door middel van een eigen visie, zodat duidelijk is binnen welke kaders de gemeente haar afwegingen maakt.

Duurzaamheid

Duurzaamheid speelt ook binnen de agrarische sector met bijpassende nevenactiviteiten een rol.

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Agrarische nota (2011)

Strategische visie (2020)

Beleidsvisie recreatie en toerisme (2021)

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

N.v.t.

Kantttekeningen

Samenhang met Omgevingsvisie

Dit proces loopt parallel met het proces voor de opstelling van een Omgevingsvisie in het kader van de Omgevingswet. De agrarische nota gaat in op 1 van de belangrijke aspecten van de Omgevingsvisie, waarbij de kernwaarden van het agrarisch karakter worden gewaarborgd. Er heeft tijdens het proces goede afstemming plaatsgevonden met het projectteam, dat is belast met het opstellen van de omgevingsvisie. In dat verband wordt de Agrarische nota ook een Omgevingsprogramma genoemd.

Financiën

Voor de opstelling van de nota is budget beschikbaar gesteld voor de inhuur van een externe adviseur.

Begrotingswijziging nodig?

Nee

Uitvoering

Na vaststelling van de agrarische nota zal deze worden gepubliceerd.

Communicatie en participatie

Proces van totstandkoming

Voor het opstellen van dit agrarisch omgevingsprogramma is een participatieproces doorlopen. Op **8 november 2024** vond een stakeholderbijeenkomst plaats met vertegenwoordigers van onder meer de Agrarische Stichting Blaricum, het Goois Natuurreservaat, Regio Gooi en Vechtstreek, agrariërs, de Bijenvereniging, de Gooise Heemtuinstichting, Stichting Boekweitakker en andere genodigden. In bijlage 1 bij de nota is het verslag van de stakeholderbijeenkomst te vinden.

Daarnaast zijn de resultaten van eerdere inwonersparticipatie tijdens de herijking van de **Strategische Visie Blaricum** (2020) benut. Hieruit bleek dat veel van de destijds aangedragen punten overeenkomen met de uitkomsten van de stakeholderbijeenkomst.

De gemeenteraad heeft in een aparte sessie met een vergelijkbare werkvorm input geleverd. Ook zijn de resultaten benut van de verschillende gesprekken tussen de gemeente, inwoners en andere gebiedspartijen die in het najaar van 2024 zijn gevoerd.

De ontwerpnota is voor reacties toegezonden aan eerder geraadpleegde stakeholders. Tevens is de ontwerpnota voor openbare bespreking aangeboden aan de raad tijdens een vergadering van de raadscommissie op 4 februari jl. Daarbij is door 2 inwoners ingesproken.

Bijlagen

1. Agrarische nota: Omgevingsprogramma voor behoud en versterking van het agrarisch karakter.
2. Vastgestelde Bestuursopdracht
3. Raadsbesluit

Steller

P. van Dijk(pdijk).

Registratiedatum

19 maart 2025